N°. 41. A°. 1834.

DONDERDAG DEN 22sten MEI.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO, *den* 20 *Mei* 1834.

Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal, op aanstaande Donderdag den 22sten dezer, geen *Publieke Audientie* zullende verleenen.

Zoo heeft de ondergeteekende de Eer, zulks ter kennisse van het Algemeen te brengen.

De Eerste Luitenant Adjudant,
R. H. ESSER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den April,

Bij besluit van Zijne Majesteit, zijn tot Tweede Luitenants der Artillerie in de West-Indiën benoemd, *J. van Dorsten, A. van Altena* en *W. Willemsen*, alle bij hetzelfde wapen dienende.

Het Berlijnsche Staatkundige Weekblad behelst in zijn overzigt over de jongste gebeurtenissen, in het nommer van 29 Maart, het volgende:

»Indien er een denkend mensch mogt wezen, die nog in twijfel was over den invloed der roemrijke revolutie van 1830 op den inwendigen toestand van Frankrijk, dan vindt dezelve in de onlangs door de ministers van Binnenlandsche zaken en voor het openbare onderwijs, (bij de behandeling der wet tegen de genootschappen) uitgesprokene redevoeringen aanleidingen genoeg om zijn oordeel te bepalen, en tot erkentenis van de waarheid te geraken, die erkentenis, welke niemand van zich kan afweren, is een der weinige goede gevolgen, of, juister gesproken, is het eenige goede gevolg, hetwelk die gebeurtenis voor ons werelddeel gehad heeft.

»De groote aangelegenheid van den dag is nog altijd het (sedert aangenome) ontwerp van wet tegen de genootschappen, waarvan men de aanneming te zekerder kan verwachten, daar de kamer dezer dagen met groote meerderheid een *amendement* heeft verworpen, waardoor de wet aan een *Bouclier* *sabel* gelijk zoude geworden zijn, zoo als een der redenaars van het *juiste midden* aanmerkte: Is het reeds erg genoeg, dat eene zoo men beweert uit den volkswil ontsproten Regering zulke hulpmiddelen noodig acht; derzelver zedelijke stelling wordt waarlijk niet daardoor verbeterd, dat men van het spreekgestoelte aan verscheiden Ministers verwijten kan, dat zij vroeger zelven een werkdadig deel genomen hebben aan genootschappen, wier doel het was den troon omver te werpen. Met volle regt kan de heer *Berryer* zeggen: *dat er nog iets verachtelijkers bestond dan het revolutionnaire Cynismus, namelijk het Cynismus der algeheele verloochening van vroeger beleden beginselen*. Intusschen hebben niet enkel mannen van het *juiste midden* het verwijt te dragen van eene (om een zacht woord te gebruiken) groote *inconsequentie*; dat verwijt treft niet minder de hoofden der tegenwoordige vrijzinnigen, aan welken men herinnert, dat zij, onder andere omstandigheden, *tegen* dat zelfde regt om zich in genootschappen te vereenigen, gesproken hebben, bij welks verdediging zij thans met eene zoo ongemeene liberaliteit pronken. In eene vroegere pleitrede van den heer *Merilhou* vindt men de woorden: »Indien zich in eenen Staat bijzondere genootschappen, meerder of minder talrijk, meerder of minder magtig, zonder toestemming of tegen den wil van het staatkundig gezag konden vormen, dan zoude de regering daardoor bedreigd en tot onmagt gedoemd worden.” In eene door *Isambert* en *Odilon-Barrot* mede onderteekende consultatie der Parijsche Advocaten staat te lezen: »Welke Staat heeft immer aan zijne burgers veroorloofd, om zich naar eigen goedvinden te organiseren, en in den boezem der groote maatschappij bijzondere genootschappen te stichten, ten einde den invloed der staatsregering tegen te werken?” Toen het liberalismus onder de regering van den oudsten tak der *Bourbons* deze gronden tegen de Jesuiten bezigde, kon het voorzeker niet voorzien, dat zij, na de volkomene *overwinning* van zijne aanhangers, als wapenen tegen dezen zouden dienen.

Volgens de Parijsche berigten van den 30sten Maart, ging men voort met het in hechtenis nemen van eene menigte republikeinen, en een groot aantal leden van het Genootschap der *Regten van den Mensch* waren sedert eenige dagen vertrokken, om zich te Brussel en te Londen tegen de vervolgingen der Parijsche politie te beveiligen.

Het ministeriële *Journal des Débats* beweert van zijnen kant, dat Frankrijk en Engeland onderling ten aanzien van sommige buitenlandsche vraagstukken, waaromtrent beide Rijken min of meer strijdige belangen hebben, in gevoelen kunnen verschillen; doch dat desniettemin het verbond tusschen de uit de Julij-omwenteling voortgesprotene regering van Frankrijk en het hervormend Britsche ministerie onverbreekbaar blijft.

Te Palermo heeft men dit jaar onder de feesten van het karnaval eene staatkundige maskarade opgemerkt gehad. Al de eeuwen, van die der oudste mythologie af tot op de 19de eeuw toe werden daarbij op eene zinnebeeldige wijze voorgesteld. De genius van het Grieksche tijdperk prijkte met het devies *Ik heb de wereld verlicht*. Die van het Romeinsche *Ik heb de wereld onderdrukt*. Die der middeleeuwen *Ik heb de wereld verlast*. De eeuw van *Lodewijk XIV* meldde *Ik heb de wereld beschaafd*. De genius van de 18de eeuw zuinde, door in eene luchtbal te verdwijnen, de plaats aan de 19de eeuw, die in eene stoomboot verscheen en als devies vertoonde: *Bereidt u op de hervorming der wereld*, maar dit devies werd verduisterd door eene bom, die berstende in schitterende stralen te lezen gaf: *Ik heb niets uit geregt, dan het in de war brengen der wereld*. Te midden der stralen zag men den hond der fabel, die een stuk vleesch uit den mond laat vallen om naar eene schaduw te grijpen. Iets hooger verscheen de genius, met het devies: *Ziet! dit is de eenige vrucht van de eeuw der omwentelingen*.

In de Belgische bladen van den 24sten Maart, leest men het volgende:

Ingevolge het op Zaturdag besloten, hebben de afgevaardigden op gisteren eene zitting gehad om te beslissen of de ijzeren spoorweg bij vergunning, dan wel van gouvernementswege daargesteld zou worden; de beraadslagingen zijn vrij kalm geweest, immers zoo men zich niet wil storen aan eenige kleine aanmerkingheden, zoo als die, waarbij de Heer *Jullien*, zich voor het stelsel der concessie verklarende, hierbij voegde. »Maar hoe dit aan onze ministers te beduiden; ik zal mij evenwel weten te wachten van hen voor Pygmeën *(dwergjes uit de oude fabelleer)* uit te maken, ofschoon die benaming hun reeds meermalen in deze discussien toegevoegd is geworden; ik houde niet van personaliteiten;” terwijl voorts de Heer *Rogier* aan den Heer *de Merode*, die opstond om hierop te antwoorden, nog toevoegde: »*Zijt gij het niet, die mij laatstelijk verweet dat mijne woorden impertinent waren.*”

De vraag dan eindelijk gesteld zijnde:

»Of de ijzeren spoorweg, waarin in het ontwerp van wet gehandeld wordt, door het gouvernement daargesteld zou worden;” zoo is dezelve met 55 tegen 35 en alzoo met eene meerderheid van 20 stemmen bevestigend beantwoord.

Voor dat men tot deze discussien was overgegaan, had de Heer *Frison* bij den aanvang der zitting het woord gevraagd tot eene motie van de orde en hierop gezegd: te wenschen eene interpellatie aan den minister van oorlog te doen, weshalve hij verzocht dat dezelve in de kamer genoodigd mogt worden, hetgene evenwel den volgenden dag tijdig genoeg zou wezen.

Eenige stemmen, »Na de discussie over de ijzeren wegen.”

De Heer *d'Huart*. „Ik veronderstel dat de interpellatie van den Heer *Frison* betrekking heeft tot de beweging der Hollandsche troepen op de grenzen; het spreekt van zelfs dat zulks geen uitstel kan lijden tot na de discussien over den ijzeren weg. Het is noodig dat de minister ons gerust stelle; hij kan zulks terstond en in weinige woorden doen; het is voldoende dat hij ons verklare dat de maatregelen genomen zijn.”

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, den 22 Maart.

De zoo voordeelige berigten voor Don *Pedro*, waarvan dezer dagen zoo veel ophef was gemaakt, en die men gisteren reeds zeer in twijfel begon te trekken, schijnen werkelijk in rook vervlogen, en zelfs door geheel anders luidende vervangen te worden. Uit de achterhoudendheid des *Couriers* zou men zelfs opmaken, dat zij al van eenen zeer ongunstigen aard voor Don *Pedro* moeten wezen; immers zie, het eenige, hetwelk dit Pedro'sgezinde blad er heden van zegt.

»Met de correspondentie, door den *Caran* uit Lissabon aangebragt, en waarvan enkele brieven eerst heden zijn bezorgd geworden, hebben wij eene mededeeling ontvangen van groot gewigt *(of considerable importance)*, doch welker publiek making wij verpligt zijn tot nader uit te stellen.”

Hierbij voege men bovendien het volgende, uit het beurs-artikel van gisteren in den *Guardian* van heden:

»De geruchten van gisteren, betreffende eene volstrekte nederlaag der Miguellisten, gebleken zijnde zonder den minsten grond geweest te zijn, zoo zijn de Portugesche fondsen niet gerezen, en ofschoon zij tot dus verre den prijs, waarop zij gisteren verbleven waren, hebben kunnen houden, zoo is er evenwel heden eene traagheid die genoegzaam de vrees der houders verraadt.

Voorts geeft het laatst genoemde blad eindelijk ook nog het volgende artikel over de Portugesche zaken.

»In weerwil van al de moeite welke men zich geeft om eene gunstige kleur

aan Don *Pedro's* belangen te geven, zoo straalt het duidelijk door, dat de verregaanste verwarring in alle takken van zijn gouvernement bestaat. Zijn legervoogden, zijne troepen, zijn ministers, in een woord al zijn onderhoorige zijn ontevreden met hunnen doorluchten meester en schijnen zijne roemrijke zaak over moede. Geruggesteund door vreemde mogendheden, geholpen met vreemde troepen en vreemde schatten, rekt hij den oorlog tegen zijnen broeder niet dan met moeite, ofschoon de laatstgemelde geene andere hulp heeft dan de trouw van zijne soldaten. Dit behoorde in het eind de oogen te openen aan de staatsmannen der *non-interventie* en hen een einde te doen maken aan dezen ontaarden oorlog, waarin men broeders tegen broeders en vaders tegen hunne kinderen gewapend ziet. Kan het hun tot eenig vermaak verstrekken of kan het hunne verdraaide staatkunde eenigzins bevorderlijk zijn, het geheele Iberische schiereiland door burgeroorlog te doen verscheuren? Blijkt het hun dan nog niet dat de Portugesen eene hevige verfoeijenis gevoelen voor Don *Pedro*, die na hen laf verlaten en Brazilie van Portugal afgescheurd te hebben, thans eenen troon op nieuw tracht te veroveren, van welken hij eenmaal afstand had gedaan, en van welken hij, zoo dit het geval niet ware geweest, zich echter zoude hebben zien verdrijven. Hij kon zijne dochter geene meerdere regten overdragen, dan hij er zelf bezat, en volgens zijne eigene bekentenis, bezat hij er langer geene, die hij aan zijne afstammelingen kon nalaten. De eerstvolgende berigten zullen waarschijnlijk doen zien, dat de verdrijving van dezen overweldiger niet ver meer af is. Na vruchteloos getracht te hebben zijne wankelende magt op alle mogelijke wijze te schragen, schijnen onze ministerieele bladen er toe te neigen om zijne zaak, die zij als hopeloos beschouwen, op te geven.

(*Nederl. Staats- en Amsterd. Couranten.*)

MENGELINGEN.

IETS OVER DE VOORDEELEN VAN DOORGAANDEN ARBEID.

Zeer algemeen hoort men, en hoorde men reeds in de vroegste eeuwen, niet slechts klaagtoonen aanheffen over het aantal rampen en tegenspoeden, die den mensch van alle zijden belagen en drukken, zijne beste maatregelen van behoedzaamheid verijdelen, en niet zelden den aangenaamsten en schoonsten zijner dagen in eenen stikdonkeren nacht van jammeren en onheilen doen verkeeren, maar ook zuchten over den aanhoudenden, zeer zwaren en schier ondragelijken arbeid, die hem beschoren is, die allengskens zijne krachten uitput, zijne zintuigen verstompt, en hem geen oogenblik rust schijnt te gunnen, dan eens eindelijk in de akelige stilte van het graf. In zulke en soortgelijke, zoo niet nog klagelijker bewoordingen wordt de staat der menschen afgeschetst.

De mensch is, wel is waar, tot doorgaanden arbeid geschikt en bestemd; en te beklagen is hij, die er zich, uit ligtzinnigheid of zorgeloosheid, uit tragen afkeer, vooral uit buitensporige zucht tot vermaak en wellust, aan zoekt te onttrekken! Maar heeft men zich over die bestemming te beklagen? is zij onder de rampen en onheilen te tellen? ware het over het algemeen beter en gelukkiger, aan zulk eene noodzakelijkheid niet onderworpen te zijn?

Die arbeid dan, is niet overmatig, niet zoo zwaar, als hij in eene zwartgallige luim wordt afgeschetst. Even min is die arbeid zoo aanhoudend, zoo onafgebroken, als men hem uitmeet. De afwisseling, toch der plaatsen, brengt verandering aan, en doet vele werkzaamheden opschorten. — Hier, komen bij de bepaalde rust- en feestdagen van alle volken, door alle tijden, die, algemeen plaats hebbende, den last van der menschen arbeid in zekere mate verligten; alsmede, dat de zwaarmoedigen; die altijd gereed zijn, om den staat der menschheid te bejammeren, dit een en ander uit het oog verliezen, en veelal overhellen, om hem met de *zwartste verwen* af te malen.

Alles komt dan eenvoudig hierop neêr, dat de mensch tot eenen aanhoudenden en hebbelijken arbeid bestemd is, die wel, naar iedere bijzondere omstandigheden, ligter of zwaarder kan zijn, maar waaraan allen verpligt zijn deel te nemen en het hunne toe te brengen. Ware hier geene andere reden, dan alleen de wil van eenen Alregeerder, men zoude er zich met gelatenheid aan behooren te onderwerpen; maar kan men er wijze doeleinden van opgeven, dan moet die onderwerping goedkeuring en welgevallen worden; en zijn er weldadige oogmerken blijkbaar, dan moet die klagt in lofspraak, zij moet in een danklied veranderen. Dat nu dit laatste met de ware toedragt der zaak overeenkome, dit getuigt zonder twijfel ons aller gevoel.

Der menschen arbeid moet verstandig en boven het enkel werktuigelijke verheven zijn, en alzoo den mensch waardig. — Niet alles voorzeker eischt dezelfde mate van talenten en doordringend verstand; zeer gelukkig, dat deze niet aan allen in gelijke mate zijn toegedeeld, daar niet iedereen dezelfde gelegenheid heeft, om zijne vermogens te ontwikkelen en aan te kweeken; terwijl ook tevens groote geniën altijd zeldzaam waren, en men anderzins niemand vinden zou tot die noodzakelijke bezigheden, waartoe eene middelmatige begaafdheid den mensch genoegzaam in staat stelt. Nogtans, al wat hem is opgelegd, is ook voor hem geschikt en berekend. Zoo min toch een mensch geroepen wordt om iets te volvoeren, dat boven zijnen kring is, en tot dien van een verhevener behoort, even zoo min wordt hij beneden zijn eigen peil verlaagd, of ziet hij zich tot iets bestemd, dat door eenen rede of levenloozen werker even zoo goed zou kunnen worden gedaan. Daar nu de arbeid ten naauwste met de natuurlijke behoeften der menschen verbonden is, en in dezelve zijnen eigen grond heeft, kunnen wij met regt zeggen, dat hij, die zich over dezen arbeid beklaagt, wezenlijk en in de zaak zelve zich beklaagt, een mensch te zijn.

De wezens, met goed begiftigd, maar door geen *redelicht* bestraald, kunnen niet met verstandelijke vermogens in hunne nooddruft voorzien; het was dus noodzakelijk, dat eene hoogere wijsheid die voorziening op zich nam. Dit is ook geschied, en zij hebben in het zoogenaamd *instinct* eene vatbaarheid en neiging ontvangen, om, zonder voorafgaand beraad van hen zelve, of onderwijs van anderen, al datgene te doen, wat hun behoud en hun welzijn vereischten. Maar aan menschen met edeler begaafdheden bedeeld, is de zorg daarvan grootstendeels overgelaten, omdat wij die grootstendeels op ons konden nemen. Zoo is het, dat de *bever* zijnen dam wist te leggen, en zijne woning op te trekken, eer de mensch eene tent wist op te slaan; doch het is ook tegelijk zeker, dat de *bever* van onzen tijd zijne bouwkunde niet beter verstaat, dan die van den ouden tijd.

(*Het vervolg hierna.*)

ADVERTISSEMENTEN.

☞ ALGEMEENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *PARAMARIBO* der MAATSCHAPPIJ: TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, op Maandag, den 26sten Mei 1834, des Avonds ten 7½ ure, in de Zaal van de Loge *Concordia*.

BALLOTAGE: de Heer J. H. VAN WEEDE.

VOORLEZING: de Voorzitter Mr. H. R. HAIJUNGA.

(19450) De *Exploicteur bij het Geregtshof* te SURINAME, zal op Vrijdag den 23sten Mei 1834, des morgens *negen* uren, ter kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Rust- en Vredestraat*, Lr. D. No. 642; aankomende LOUISA SMITH, voor hare minderjarige Dochter CATHARINA FRANKE.

Paramaribo, den 17 Mei 1834.

GEBROEDERS CORDUA,

(22110) Hebben ontvangen per het Schip *Anna Maria*, Kapt. D. STEENVELD, en bieden te koop aan, als:

Westfaalsche Hammen, Rookvleesch, Saucijsjes, Worst en Rolpens in vaatjes; Limburger en Zwits. Kazen in blikken; Anchovisch, in potjes, Zalm in blik; gedroogde Appelen, dito Peeren, Pruimen; Krenten en Rozijnen; witte Sago; Lazaigne en Fermessellie in stoopen; beste Roode Wijn in oxhoofden en in kisten, Rhijnwijnen, als: *Hochheimer, Markebrunner, Johannisberger, Nierensteiner; London Particular Dry Madera* in kisten, en Teneriffe Wijn in manden van 2 dozijn; witte en oude Cognac Brandewijn in kelders, Arac in fleschen; beste Joosjes en Hysan Thee; Bitterkoekjes, Ulevellen in witte wijde mond fleschjes, en diverse andere soorten in dito.

Verders; een assortiment fijne Hemden Linnen; Huismans, Munsterlands en Osnabrugs dito; diverse soorten garen en katoene Servetgoed; Pool- en Vriesche Bonten; Zijldoek; Russische Kalminken; fijne rood- en blaauwgestreepte Boekjes; Kossijzakken; fijne katoene Mans- en Vrouwen Kousen; gekleurde en witte katoene Sokken; fijne en ordinaire Batist Katoen, dito kamerelle, gebloemde en getambouree de Neteldoek, dito Neteldoeksche Halsdoeken; ordinaire Brabandsche Katoen; blaauw en rood katoene Bont met smalle en groote ruitjes; blaauwe Nanking; gekleurd Satijn; Dril en Engelsch Leêr, witte en gekleurde Piqué; zwart Merinosse, zijde en katoene Parasollen; Calico's en diverse gekl. katoene Doeken; supra fijn zwart, blaauw en rood Laken; zwart, blaauw en rood Drap Sephir en Peruvienne; zwart en wit Casimir; Brabandsche Stoelen en Kinder dito; Kast Klokken.

Alsmede andere Goederen meer.

(22080) M. A. KEIJSER, zal *MORGEN* op VENDU Verkoopen: Provisiën, Stukgoederen, enz. — Alsmede een Manneger, genaamd *Azor*, bekwame *Kanter* en *Zager*, aankomende de Boedel wijlen SOPHIA van WINDHORST.

(23398) Sedert eenige dagen is VERMIST een *vol Koebeest*, geheel zwart van kleur, en zonder staart: — die hetzelve teregt brengt of eenige aanwijzing daarvan kan geven, zal goed beloond worden.

Paramaribo, den 21 Mei 1834.

H. G. ROUX.

(22111) H. SPIES vertrekt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Het Schip *Anna en Louisa*, Kapt. J. K. DE JONG.
Het Schip *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. DIETS.
Beide van *Amsterdam*.

UITGEKLAARD.

Het Schip *Catharina Anna Helena*, Kapt. P. H. Bos, lading: 390 vaten Suiker, 64 balen schoone Katoen en 505 pond oude Letters.
Het Schip *Paramaribo*, Kapt. K. SPIEGELBERG, lading: 375 vaten Suiker, 29 balen schoone en 3 dito vuile Katoen, en 2 vaten Oranjeschillen. Beide naar *Amsterdam*.

In TEXEL gearriveerd: den 3 April, het Schip *de Jonge Lodewijk Anthonie*, Kapt. R. TIEBBES, van hier.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.